

Seat No. : _____

CB-111

March-2021

M.Com., Sem.-I

402 : BUSINESS MANAGEMENT

(NEW)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- સૂચના : (1) વિભાગ-1ના તમામ પ્રશ્નો સરખા ગુણ ધરાવે છે.
(2) વિભાગ-1માંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ લખો.
(3) વિભાગ-2નો પ્રશ્ન નંબર-5 ફરજિયાત છે.

વિભાગ-1

1. (A) ધંધાકીય સંચાલન દ્વારા તમે શું સમજો છો ? સંચાલન પ્રક્રિયા સમજાવો. 10
(B) કાર્યક્ષમતા (Efficiency) અને અસરકારકતા (Effectiveness)નો ખ્યાલ ઉદાહરણો સાથે સમજાવો. 10
2. (A) વ્યુહાત્મક આયોજન એટલે શું ? વ્યુહાત્મક આયોજન અને કામગીરી આયોજન વચ્ચે તફાવત સમજાવો. 10
(B) ભરતીનાં આંતરિક પ્રાપ્તિસ્થાનો સમજાવો. 10
3. (A) હર્ષબર્ગની અભિપ્રેરણની થિયરી સમજાવો. 10
(B) નેતૃત્વ એટલે શું ? જુદી-જુદી નેતૃત્વ શૈલીઓ સમજાવો. 10
4. (A) જવાબદારીલક્ષી કેન્દ્રો (Responsibility Centres) પર ટૂંકનોંધ લખો. 10
(B) અંકુશ એટલે શું ? અંકુશ પ્રક્રિયાના પગલાં સમજાવો. 10

P.T.O.

5. યોગ્ય વિકલ્પની પસંદગી કરો : (કોઈપણ પાંચ)

(1) ગતિ અભ્યાસ (Motion Study) કામદારનો જુસ્સો વધારે છે તેવી દલીલ કોણે કરી હતી ?

- (a) હેનરી ગેન્ટ (b) ગીલ્બ્રેથ્સ
(c) એફ.ડબલ્યુ. ટેલર (d) મેક્સ વેબર

(2) સ્ટિવર્ડશીપ સિદ્ધાંતની વકાલત કોણે કરી ?

- (a) મિલ્ટન ફ્રીડમેન (b) હેનરી કેયોલ
(c) એન્ડ્રુ કાર્નેગી (d) ચેસ્ટર બર્નાર્ડ

(3) BCG મેટ્રિક્સ (Matrix) એ _____ સંપાટીની વ્યૂહરચના છે.

- (a) કંપની (b) વિભાગીય
(c) ધંધાકીય એકમ (d) ઈન્ડસ્ટ્રી

(4) નીચે પૈકી કયું અપકર્ષનું કારણ નથી ?

- (a) ગેરશિસ્ત (b) બિન-કાર્યક્ષમતા
(c) બઢતી આપવાની તકનો અભાવ (d) વહીવટી સુગમતા

(5) બહુ પ્રચલિત મોબાઈલ ગેમ કેન્ડી ક્રશ બનાવનાર કિંગ ડીજીટલ એન્ટરટેઈનમેન્ટે ચિનાલીની ચંદ્રાને કેન્ડી ક્રશ ગેમથી પ્રેરણા લઈ હાર, કડા તેમજ અન્ય ઝવેરાત બનાવવાની પરવાનગી આપી જે _____ નું ઉદાહરણ છે.

- (a) એક્સપોર્ટ (નિકાસ) (b) લાઈસેન્સિંગ (પરવાનો)
(c) ફ્રેન્ચાઈઝ (d) સંયુક્ત સાહસ

(6) તાલીમ એટલે _____ આવડત આપવાની પ્રક્રિયા.

- (a) વિશિષ્ટ (b) સામાન્ય
(c) અગત્યની (d) આપેલ તમામ

(7) MISનું પુરૂ નામ :

- (a) Management International Society
(b) Management Information System
(c) Management Import System
(d) Management Informal Society

(8) પદ્ધતિ રચનાનું પ્રથમ સોપાન એ _____ કઈ રીતે ઉત્પન્ન કરવું એ નક્કી કરે છે.

- (a) ઈનપુટ (b) પેદાશ
(c) આલેખ (d) કાચો માલ

(9) સંતોષનું વિરોધી અસંતોષ નહિ પરંતુ સંતોષની ગેરહાજરી છે તેવું સૌપ્રથમ વખત કોણે સમજાવ્યું ?

- (a) અબ્રાહમ માસ્લો (b) વિલિયમ આઉચી
(c) ફ્રેડેરિક આઈ. હર્ઝબર્ગ (d) જોન ડબલ્યુ. એટકિન્સન

(10) અભિપ્રેરણાની ERG થિયરી કોણે આપી ?

- (a) વિક્ટર એચ. વ્રુમ (b) ક્લેયટન પી. એલ્ડરફર
(c) જોન ડબલ્યુ. એટકિન્સન (d) એડવર્ડ લોવ્લર

CB-111

March-2021

M.Com., Sem.-I

402 : BUSINESS MANAGEMENT

(NEW)

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50]

- Instructions :**
- (1) All questions in Section-I carry equal marks.
 - (2) Attempt any two questions in Section-I.
 - (3) Question No.-5 in Section-2, is compulsory.

Section - I

1. (A) What do you understand by business management ? Explain the management process. 10
(B) Discuss the concept of efficiency and effectiveness with examples. 10
2. (A) What is strategic planning ? Explain difference between strategic planning and operational planning. 10
(B) Discuss internal sources of recruitment. 10
3. (A) Explain Herzberg's theory of motivation. 10
(B) What is leadership ? Explain different leadership styles. 10
4. (A) Write a note on responsibility centres. 10
(B) What is controlling ? Explain steps in control process. 10

P.T.O.

5. Choose correct option. (Attempt any five)

- (1) Who has argued that motion study would raise worker morale ?
 (a) Henry Gantt (b) The Gilbreths
 (c) F.W. Taylor (d) Max Weber
- (2) Who has advocated Stewardship principle ?
 (a) Milton Friedman (b) Henri Fayol
 (c) Andrew Carnegie (d) Chester Barnard
- (3) BCG Matrix is _____ level strategy.
 (a) Corporate (b) Functional
 (c) Business (d) Industry
- (4) Which of the following is not a reason for demotion ?
 (a) Indiscipline
 (b) Inefficiency
 (c) Absence of promotional opportunities
 (d) Administrative convenience
- (5) King Digital Entertainment, the developer of highly popular mobile game Candy Crush has allowed Mrinalini Chandra to make necklaces, bracelets and other jewellery items inspired by the sweet world of Candy Crush. This is an example of _____.
 (a) Export (b) Licensing
 (c) Franchise (d) Joint Venture
- (6) Training refers to the process of imparting _____ skills.
 (a) Specific (b) General
 (c) Important (d) All of the given
- (7) MIS stands for
 (a) Management International Society
 (b) Management Information System
 (c) Management Import System
 (d) Management Informal Society
- (8) The first step of system design is to determine how the _____ is to be produced.
 (a) input (b) product
 (c) graph (d) raw material
- (9) Who has explained for the first time that opposite of satisfaction is not dissatisfaction but no satisfaction ?
 (a) Abraham Maslow (b) William Ouchi
 (c) Frederick I. Herzberg (d) John W. Atkinson
- (10) Who has introduced ERG theory of motivation ?
 (a) Victor H. Vroom (b) Clayton P. Alderfer
 (c) John W. Atkinson (d) Edward Lawler